

"Anayasanın 10. maddesi "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. (Ek fıkra: 7/5/2004-5170/1 md.) Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. (Ek cümle: 7/5/2010-5982/1 md.) Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/1 md.) Çocuklar, yaşlılar, özürllüer, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz. Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde (...) [9] kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar." şeklindedir.

Anayasanın 61/2. maddesi "Devlet, sakatların korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alır" şeklindedir.

Anayasa'nın 13. maddesinde "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağılı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz. " denilmektedir.

Anayasa'nın 13. maddesi uyarınca Anayasa'da öngörülen nedenlere bağılı olarak demokratik toplum düzeninin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olmaksızın ancak kanunla sınırlanabilir. Bu bakımdan mülkiyet hakkına getirilen sınırlamalar hakkın özüne dokunamayacağı gibi Anayasa'nın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.

Çağdaş demokrasiler, temel hak ve özgürlüklerin en geniş ölçüde sağlanıp güvence altına alındığı rejimlerdir. Temel hak ve özgürlüklerin kullanılmasını önemli ölçüde güçleştiren, hakkı kullanılamaz hâle getiren veya ortadan kaldıran sınırlamalar hakkın özüne dokunur. Temel hak ve özgürlükler, istisnai olarak ve ancak özüne dokunmamak koşuluyla demokratik toplum düzeninin gerekleri için zorunlu olduğu ölçüde ve ancak kanunla sınırlandırılabilir. Demokratik bir toplumda temel hak ve özgürlüklere getirilen sınırlamanın bu sınırlamayla güdülen amacın gerektirdiğinden fazla olması düşünülemez. Demokratik hukuk devletinde güdülen amaç ne olursa olsun kısıtlamaların bu rejimlere özgü olmayan yöntemlerle yapılmaması ve belli bir özgürlüğün kullanılmasını önemli ölçüde zorlaştıracak ya da ortadan kaldıracak düzeye vardiirilmaması gerekir.

TCK 'nın 33. maddesi "(1) Bu Kanunun, fiili işlediği sırada oniki yaşını doldurmamış olan çocuklara ilişkin hükümleri, onbeş yaşını doldurmamış olan sağır ve dilsizler hakkında; oniki yaşını doldurmuş olup da onbeş yaşını doldurmamış olanlara ilişkin hükümleri, onbeş yaşını doldurmuş olup da onsekiz yaşını doldurmamış olan sağır ve dilsizler hakkında; onbeş yaşını doldurmuş olup da onsekiz yaşını doldurmamış olanlara ilişkin hükümleri, onsekiz yaşını doldurmuş olup da yirmibir yaşını doldurmamış olan sağır ve dilsizler hakkında da uygulanır." şeklindedir.

Anayasanın 10. maddesine göre herkes kanun önünde eşittir. Anayasanın 61. maddesine göre devlet sakatları koruyucu ve toplum hayatına intibaklarını sağlamakla mükelleftir. İtiraza konu edilen seri muhakeme usulünün düzenlendiği CMK 250. maddesinde hakkında seri muhakeme usulü uygulanan sanıkları yarı oranında indirim öngörülmüştür. İtiraza konu edilen

CMK 251. maddesinde basit yargılama usulünün uygulandığı dosyalarda sanıklar lehine 1/4 oranında indirim öngörülmüştür. Kanun önünde herkes eşittir. Dosya içerisinde mevcut 26/10/2023 tarihli adli rapordan da anlaşılacağı üzere 01/11/1971 doğumlu dosyamız sanığı sağır ve dilsizdir. Sanığın suç tarihi itibarıyla yaşı gözetildiğinde TCK 33. maddesinde belirtilen sağır ve dilsizlere öngörülen yasal indirimden faydalanma imkanı da bulunmamaktadır. İtiraza konu edilen her iki kuralın da eldeki dosyada tartışılması ve uygulanıp uygulanmayacağına değerlendirilmesi elzemdir. Bedensel engeli nedeniyle dezavantajlı konumdaki kişilerin dezavantajlı konumları nedeniyle haklarında itiraza konu edilen yasa hükümlerinin uygulanmaması zaten dezavantajlı olan kesimi daha da dezavantajlı bir konuma sokmaktadır. Bu husus herkesin kanun önünde eşit olduğuna dair Anayasanın 10. maddesine, yapılan kanuni düzenlemenin ölçülü olmaması nedeniyle Anayasanın 13. maddesine ve sakat kimselerin devlet tarafından korunması ve hayata intibaklarının sağlanmasına yönelik hükümler içeren Anayasanın 61/2 maddesi hükümlerine aykırıdır. Anayasa'nın 36. maddesine göre "Herkes, meşrû vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı ve davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir." hükmüne yer verilmiştir. Buna göre hak arama özgürlüğünün en önemli iki ögesini oluşturan iddia ve savunma haklarını kısıtlayacak, bu hakların eksiksiz kullanımını engelleyecek ve adil yargılanmaya engel olacak yasa kurallarının Anayasa'nın 36. maddesine aykırılık oluşturacağı açıktır. Maddeyle güvence altına alınan hak arama özgürlüğü ve adil yargılanma hakkı, kendisi bir temel hak niteliği taşımasının yanında diğer temel hak ve özgürlüklerden gereken şekilde yararlanılmasını ve bunların korunmasını sağlayan en etkili güvencelerden biridir.

Demokratik toplum, hak arama özgürlüğünün tüm bireyler açısından en geniş şekilde güvence altına alındığı bir düzeni gerektirir. Demokrasilerde devlete düşen görev; bireyin hak arama özgürlüğünü kullanabilme imkânına sahip olmasını sağlamak, bu imkânı ortadan kaldırmaya yönelik tutumlardan kaçınmak ve bu yönde gelebilecek olumsuz müdahaleleri engellemektir. Hak arama özgürlüğüne müdahalenin demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırı olmaması gerekir.

İtiraz konusu kurallarda, toplumun dezavantajlı kesiminde yer alan sanık diğerleri ile haklarını eşit bir şekilde arama özgürlüğünü de kullanamayacak durumdadır. Hal böyle olunca itiraza konu kurallarla dosyamız sanığının Anayasanın 10. maddesinde, 13. maddesinde 61/2. maddesinde ve 36. maddesinde öngörülen ve koruma altına alınan hakları ihlal edildiği kanaati mahkememizde hasıl olmuştur.

Açıklanan nedenlerle 5271 sayılı yasanın 250/12. maddesinde belirtilen " sağır ve dilsizlik ." ibaresi, 5271 sayılı kanunun 251/7 maddesinde belirtilen "sağır ve dilsizlik hâlleri" ibaresinin Anayasaya aykırı olması nedeniyle Anayasa Mahkemesinin Kuruluş Kanununun 40/2 mad. Uyarınca müracaat gereği hasıl olmuştur.

SONUÇ VE İSTEM : Yukarıda açıklanan nedenlerle;

Yukarıda açıklanan nedenlerle 5271 sayılı kanunun 250/12. maddesinde belirtilen " sağır ve dilsizlik ." ibaresinin, 5271 sayılı kanunun 251/7 maddesinde belirtilen "sağır ve dilsizlik hâlleri" ibarelerinin Anayasanın 10,13, 61/2 ,36 maddelerine aykırı olduğu kanaatine varılmakla, gereğinin takdiri ve zikrolunan kararın iptali hususunda gereğinin yapılmasını arz ve talep olunur.”